

«Φείς μπουκ» και αδιαφορία

του Στάθη Παπακωνσταντίνου (Νοέμβριος 2011)

Είναι, πράγματι, απορίας άξιο πως μια ανόητη κατά βάση ιδέα και πρακτική μπορεί να αγκαλιαστεί από τόσες μεγάλες και ετερόκλητες μάζες ανθρώπων και να υιοθετηθεί, θυμίζοντας εν πολλοίς τον τρόπο διάδοσης των θρησκειών. Ο λόγος γίνεται για το "φεις μπουκ" που τελευταία έχει ενσκήψει ως καταστροφική λαίλαπα, ως μέσο αποχάνωσης και αποπροσανατολισμού. Για τη διάδοσή του δεν απαιτήθηκε ιεραποστολική δράση ή προπαγάνδα· αρκούσε η αλλοτρίωση, η πλήξη και η ανία μας, αλλά και ο συβαριτισμός μας ως αποτέλεσμα της φαινομενικής ευμάρειας και του υλικού ευδαιμονισμού.

Βέβαια με την πάροδο του χρόνου ενδύθηκε και ιδεολογικό μανδύα. Έγινε το μέσο της "κοινωνικής δικτύωσης", ο "χώρος συνάντησης και διασταύρωσης ιδεών", ο "χώρος αναζήτησης φίλων" κι ο "τρόπος καταπολέμησης της μοναξιάς". Η αλήθεια όμως είναι ότι έχει μεταβληθεί στο μέσο εκείνο γύρω από το οποίο περιστρέφεται η ζωή των περισσότερων, τόσο η κοινωνική όσο και η συναισθηματική. Από το πρωί που ξυπνάνε, η κύρια σκέψη τους είναι τι θα μπορούσαν να κάνουν, ώστε να δώσουν τροφή και συνέχεια στον εικονικό κόσμο στον οποίο βυθίζονται με πάθος μεγαλύτερο από αυτό των ναρκομανών.

Θα "ανεβάσουν" κάποια φωτογραφία τους, ελπίζοντας ότι κάποιος από τους υπόλοιπους "τροφίμους" του "φεις μπουκ" θα το προσέξουν και θα αποτυπώσουν το στίγμα του εντυπωσιασμού τους με κάποιο "λάικ". Η έκθεση των προσωπικών δεδομένων σε δημόσια θέα, αλλά και το ενδεχόμενο να χρησιμοποιηθούν με τρόπο κακόβουλο, φαίνεται να μην τους απασχολεί. Προτιμήσεις σε τραγούδια, κατά κανόνα αλλόγλωσσα, βίντεο της αρεσκείας τους, συμμετοχή σε ανόητες ψηφοφορίες και ανταλλαγή ανούσιων ή περιττών μηνυμάτων σε γραφή "γκρικ λις" συνθέτουν τον υπέροχο φαντασμαγορικό κόσμο της "νέας θρησκείας" που ήρθε από το πουθενά και επιβλήθηκε αναπάντεχα.

Σε μια εποχή που τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτικά αδιέξοδα ορθώνονται ανυπέρβλητα εμείς εξαντλούμε την ενεργητικότητα και τη φαντασία μας «περί όνου σκιάς». Εύλογα θα μπορούσε κάποιος να μας επιπλήξει με εκείνη την αποφθεγματική φράση του Αισώπου: *«τῶν οἰκιῶν ὑμῶν ἐμπιπραμένων αὐτοὶ ἄδετε;»*. Βέβαια πολλοί θα σπεύσουν να ιδεολογικοποιήσουν τη συγκεκριμένη στάση απάθειας και αδιαφορίας. Θα ισχυριστούν ότι είναι μια συνειδητή επιλογή απέναντι σ' ένα σύστημα άδικο που έχει συνθλίψει τα όνειρά τους και τις ελπίδες και ότι η ενασχόληση με το «φεις μπουκ» αποτελεί ασφαλές καταφύγιο ηρεμίας, καθώς η ζώσα πραγματικότητα είναι από κάθε άποψη άθλια και καταθλιπτική. Ενδεχομένως ένας τέτοιος ισχυρισμός να μην είναι τελείως αβάσιμος, ωστόσο όμως δεν δικαιολογείται. Η απόσυρση και η αδιαφορία ποτέ κανένα δεν έλυσε πρόβλημα, απεναντίας διευκόλυνε τις μετριότητες και τους ατάλαντους να συνεχίσουν το ολέθριο έργο τους.